

Zachovejte si pocit zranitelnosti

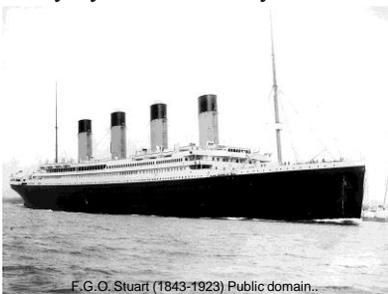
Duben 2018

Zachování pocitu zranitelnosti je zásadním rysem dobré kultury procesní bezpečnosti. Co znamená „zachovat si pocit zranitelnosti“? To, že každý ve vaší organizaci:

- Má vysokou úroveň povědomí o nebezpečích vašich provozů a látek.
- Dává pozor na příznaky neshod, které by mohly být předzvěstí vážnějších událostí. To zahrnuje reportování skoronehod (*Beacon* 03/2018).
- Vyhýbá se pocitu sebeuspokojení z dosavadního výkonu a z dobrých výsledků v oblasti bezpečnosti.

Dne 15. dubna 1912 (tento měsíc tomu bude 106 let) se za méně než 3 hodiny po nárazu do ledovce v severní části Atlantského oceánu potopil zaoceánský parník *Titanik*. Zahynulo při tom více než 1 500 osob. Existuje mnoho názorných příkladů dokladujících, že se při návrhu a plavbě *Titaniku* zapomělo na zranitelnost. Například:

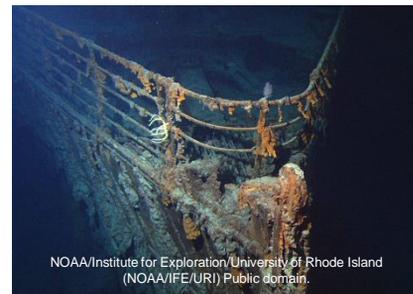
- Loď byla vnímána jako „nepotopitelná“, což vedlo ke kritickým chybám v bezpečnostních rozhodnutích. Příkladem jsou vodotěsné přepážky, jejichž instalace se zastavila dvě paluby pod hlavní palubou. Záchraně čluny byly považovány za „zbytečné“ a jejich počet byl snížen z 64 na 16, takže jich nebylo dost pro všechny cestující a posádku.
- Kapitán příliš věřil svým námořnickým schopnostem a nepřemožitelnosti jeho lodi.
- Loď plula vysokou rychlostí, i když její trasa vedla přes ledovcové pole. Navzdory varování od jiných lodí o výskytu ledovců nebyl v žádném okamžiku vydán rozkaz ke zpomalení.

F. G. O. Stuart (1843-1923) Public domain...

By Willy Stöwer, Magazine Die Gartenlaube, en:Die Gartenlaube and de:Die Gartenlaube, Public domain.

NOAA/Institute for Exploration/University of Rhode Island (NOAA/IFE/JURI) Public domain.

Víte, že?

Neschopnost uvědomit si zranitelnost sehrála roli při průmyslových tragédiích. Například v prosinci 1984 došlo k úniku toxického plynu (methylisokyanátu - MIC) v indickém Bhópálu, při kterém zemřely tisíce lidí. Po tragédii bylo zjištěno, že několik důležitých bezpečnostních systémů nějakou dobu nefungovalo.

- Pračka odplynů a fléra byly mimo provoz.
- Chladicí systém pro skladovací nádrž MIC byl odstaven.
- Záslepky, které by zabránily kontaminaci vodou, která spustila havárii, nebyly instalovány.

Co můžete udělat?

- Chápejte nebezpečí vašich provozů a látek. Znejte nejhorší možný scénář i to, jaké bezpečnostní systémy a postupy jsou zavedeny, aby se takovému scénáři zabránilo. Znejte způsoby, jak se ujistit, že tyto systémy a postupy fungují správně. Informujte vedení, pokud vidíte nedostatky.
- Nikdy si neříkejte, že „to se tady stát nemůže“ nebo „to se nemůže stát mně“. Může!
- Přesvědčte každého ve vaší organizaci, aby si s rozvahou uvědomil, že k nejhoršímu scénáři dojít může a že by k němu mohlo dojít právě teď! Znejte způsoby, jak tomu zabránit, i co dělat, když k tomu dojde. Vždy buďte připraveni dodržovat havarijní postupy pro mimořádné situace.
- Pochopte potenciální dopady celého spektra událostí, ke kterým by mohlo dojít ve vašem podniku, a to nejen v případě „nejhoršího scénáře“.

“Živého draka prostě nemůžete ve svých kalkulacích pominout, když ho máte takhle nablízku.”
- J. R. R. Tolkien, Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky, Kapitola XII